

Stöd vid korttidsarbete – omedelbar verkställighet av beslut

Mars 2021

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	4
3	Bakgrund och gällande rätt	9
3.1	Regleringen av stöd vid korttidsarbete	9
3.2	Omedelbar verkställighet av beslut	11
4	Besluts verkställbarhet	13
5	Avbetalning och anstånd	15
6	Indrivning, verkställighet och preskription	18
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	20
8	Konsekvensanalys	20
9	Författningskommentar	23
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	23

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att beslut som Tillväxtverket fattar enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska gälla omedelbart. Det föreslås även att det införs bestämmelser om bl.a. avbetalning, anstånd och indrivning.

| Förslagen föreslås träda i kraft den 15 november 2021.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

dels att 2 och 38 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tretton nya paragrafer, 31 a–31 e, 37 a och 39–45 §§, och närmast före 31 c, 37 a, 39, 43 och 45 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag finns bestämmelser om

- vilka arbetsgivare som omfattas av lagen (3 §),
- innebörden av vissa uttryck i denna lag (4 §),
- när stöd vid korttidsarbete får lämnas (5–8 a §§),
- förutsättningar för preliminärt stöd (9–16 §§),
- beräkning av preliminärt stöd (17 §),
- ansökan om preliminärt stöd (18 §),
- avstämning av preliminärt stöd (19–27 §§),
- anmälan om avstämning (28–30 §§),
- återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar (31 §),
- återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar (31–31 b §§),
 - *avbetalning och anstånd* (31 c–31 e §§),
- kreditering och debitering av skattekonto (32–34 §§),
- kontroll (35 och 36 §§),
- handläggande myndighet (37 §), *och*
- överklagande (38 §),

31 a §

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats enligt 5 a §, ska Tillväxtverket skyndsamt besluta att återkräva beloppet.

Beslutet om återkrav ska innehålla uppgift om det belopp

som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Senaste betalningsdag ska bestämmas till den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav. Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket besluta att betalningen ska göras senast en annan dag.

Om Tillväxtverket beslutat om återkrav, ska ränta tas ut enligt räntelagen (1975:635). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl.

31 b §

Om Tillväxtverket har beslutat om återkrav eller ränta enligt 31 a §, får annat stöd som lämnas enligt 5 a § denna lag kvittas mot skulden.

Avbetalning och anstånd

31 c §

Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av stöd, om

1. återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren,

2. det av någon annan anledning framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen, eller

3. ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna.

31 d §

Vid återkrav enligt 31 a § ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Tillväxtverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

31 e §

Tillväxtverket får återkalla ett anstånd som beviljats enligt 31 d § första stycket eller sätta ned anståndsbeloppet, om

1. förhållandena har ändrats väsentligt sedan anståndet beviljades,

2. företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet, eller

3. det finns andra särskilda skäl.

Bestluts verkställbarhet

37 a §

Beslut som Tillväxtverket fattar enligt denna lag gäller omedelbart.

38 §²

Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt 5, 6, 7, 8 och 36 a §§ samt beslut om sådant anstånd som avses i 63 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) får dock inte överklagas.

Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt 5, 6, 7, 8, 31 c, och 36 a §§ samt beslut om sådant anstånd som avses i 31 d § andra stycket eller i 63 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) får dock inte överklagas.

Indrivning och verkställighet

39 §

Om ett återkrav av stöd vid korttidsarbete som har beslutats av Tillväxtverket inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar.

40 §

Om det finns särskilda skäl, får Tillväxtverket

1. avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning, eller

2. lämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat.

41 §

Vid indrivning enligt 39 § får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

42 §

Om en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning enligt 39 §, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för tiden efter överlämnandet och driva in den.

Förbud mot överlåtelse

43 §

En arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats enligt 5 a § får inte överlåtas innan beloppet kan betalas ut.

44 §

En fordran som avses i 43 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska betalas.

Preskription

45 §

En fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete som har lämnats enligt 5 a § ska vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 november 2021.
 2. Lagen tillämpas första gången för beslut om återkrav som fattas efter ikraftträdandet.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Regleringen av stöd vid korttidsarbete

Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56). Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen.

Bestämmelserna om stöd finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete samt förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Stöd enligt detta ursprungliga system aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader. Denna period kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet administreras, efter aktivering, av Skatteverket.

Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader.

Efter aktivering eller godkännande ansöker arbetsgivaren om stöd (s.k. preliminärt stöd) som lämnas enligt tre fasta nivåer för arbetstids- och löneminskning. Staten står vid varje nivå för en tredjedel av lönekostnaden inklusive arbetsgivaravgifter för den uteblivna arbetstiden medan återstoden fördelas mellan arbetstagare och arbetsgivare med olika inbördes fördelning beroende på nivån av arbetstidsminskning.

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd är skyldig att göra en avstämning för att fastställa ett slutligt stöd. Avstämningen innebär en jämförelse och bedömning av om den genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen som har tillämpats överensstämmer med de angivna nivåerna i lagen och de avtal som slutits. Arbetsgivaren är i vissa fall skyldig att betala tillbaka preliminärt stöd. Detta gäller bl.a. om den tillämpade genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen inte motsvarar

en av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning eller inte har stöd i avtal. Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats ska Skatteverket, eller Tillväxtverket om stödet lämnas efter godkännande, besluta att återkräva beloppet.

En arbetsgivare som har ansökt om eller fått stöd ska ge handläggande myndighet tillfälle att granska verksamheten med avseende på arbetsgivarens rätt till stöd och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. En arbetsgivare får föreläggas att fullgöra dessa skyldigheter och föreläggandet får förenas med vite, såvida det inte finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Skatteverket respektive Tillväxtverket får även i egenskap av handläggande myndighet genomföra kontrollbesök för att kontrollera rätten till stöd vid korttidsarbete.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket tillfälligt förstärkts, s.k. korttidspermittering (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Förstärkningen innebär bl.a. att staten under stödmånader som infaller under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 står för tre fjärdedelar av den totala kostnaden. Dessutom infördes för stödmånader som inföll under perioden 1 maj–31 juli 2020 en fjärde nivå för arbetstidsminskning respektive löneminskning (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276).

Under 2020 har systemet för stöd vid korttidsarbete använts i stor utsträckning. Enligt Tillväxtverkets uppgifter (www.tillvaxtverket.se 2021-02-04) har ca 90 000 företag ansökt om stöd. Av dessa har ca 74 000 företag beviljats preliminärt stöd på sammantaget ca 32 miljarder kronor. Totalt har ca 590 000 anställda omfattats av korttidspermittering under 2020.

Med hänsyn till den fortsatta smittspridningen har möjligheten att söka och få det förstärkta korttidsstödet utökats (prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182). Genom införandet av den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall kan stöd vid korttidsarbete, efter godkännande av Tillväxtverket, lämnas för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 även till en arbetsgivare som under 2020, enligt de ordinarie reglerna, fått stöd för maximalt antal månader eller som omfattas av karenstiden (se prop. 2020/21:83 s. 20–23). Även under den period som den tillfälliga lagen avser är stödet förstärkt genom att staten tar en större andel av kostnaderna och genom att en fjärde nivå för arbetstagarens arbetstidsminskning gäller under perioden 1 januari–31 mars 2021. Den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall trädde i kraft den 15 februari 2021 och upphör att gälla vid utgången av juni 2021.

För att ge en helhetsbild av stödet kan i detta sammanhang också nämnas att nya regler trädde i kraft den 1 januari 2021 som innebär att stödet vid korttidsarbete kompletteras med ersättning för kompetensinsatser (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:145). Reglerna, som finns i lagen om stöd vid korttidsarbete och den nya förordningen (2020:1249) om ersättning för kostnader för kompetensinsatser vid korttidsarbete, innebär att arbetsgivare som får stöd vid korttidsarbete och som anordnar kompetensinsatser under den genom korttidsarbete arbetsbefriade tiden,

även ska kunna få ersättning för kostnader för sådana insatser. Ersättning för kompetensinsatser hanteras enligt samma principer som gäller för stödet vid korttidsarbete i övrigt (prop. 2020/21:1 utg.omr. 24 avsnitt 4.7). Med kompetensinsatser avses insatser som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagare. Av reglerna framgår vidare att när Tillväxtverket prövar frågan om stöd vid korttidsarbete har Tillväxtverket också till uppgift att pröva frågan om ersättning för kompetensinsatser vid sådant arbete. Vilken myndighet som ska pröva frågan om ersättning för kompetensinsatser i samband med korttidsarbete vid synnerligen djupa lågkonjunkturer ska beslutas av regeringen.

3.2 Omedelbar verkställighet av beslut

Mål om verkställighet av betalningsförpliktelser handläggs av Kronofogdemyndigheten som allmänna mål eller enskilda mål. Allmänna mål grundar sig på offentligrättsliga fordringsanspråk och avser det allmännas, dvs. statens eller en kommuns, fordran på skatter, böter, allmänna avgifter m.m. och andra medel som staten har rätt till och som får utsökas utan föregående dom samt, enligt vad regeringen närmare föreskriver, annan liknande fordran som staten eller en kommun har rätt till. I annan lag kan föreskrivas att även mål om uttagande av någon annan fordran är allmänt mål. Andra utsökningsmål än som nu sagts är enskilda mål (1 kap. 6 § utsökningsbalken).

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats ska Skatteverket, eller Tillväxtverket om stödet lämnas efter godkännande, besluta att återkräva beloppet (33 § lagen om stöd vid korttidsarbete och 7 § förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete). I fråga om stöd som lämnats enligt 5 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och som handläggs av Skatteverket framgår av 34 § 8 samma lag och 68 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244), att Skatteverkets beslut gäller omedelbart. Det innebär t.ex. att skyldigheten att betala ett återkrav avseende stödbelopp inte påverkas av en begäran om omprövning eller ett överklagande. Av 34 § lagen om stöd vid korttidsarbete framgår också att skatteförfarandelagens regler om bl.a. anstånd, indrivning och övriga bestämmelser om verkställighet i 71 kap. skatteförfarandelagen är tillämpliga i fråga om stöd som lämnats enligt 5 §.

I den promemoria som remitterades i samband med lagstiftningsarbetet avseende den tillfälliga lagen om stöd för korttidsarbete i vissa fall, föreslogs att Tillväxtverkets beslut ska gälla omedelbart. Obetalda återkrav skulle därmed direkt kunna överlämnas till Kronofogdemyndigheten och bli föremål för verkställighet snabbare än om beslutet om återkrav först måste vinna laga kraft. Tillväxtverket har också i en hemställan påtalat behovet av en sådan regel i syfte att underlätta verkets hantering av fordringar och möjliggöra en mer effektiv hantering av återkrav (Fi2020/04107).

Promemorian innehöll också förslag till kompletterande bestämmelser som syftade till att garantera den enskilde arbetsgivarens rättssäkerhet om besluten gjordes omedelbart verkställbara. Det gällde bl.a. bestämmelser

om möjligheten att ansöka om anstånd och att träffa avtal om avbetalningsplan.

I sitt remissvar välkomnade Tillväxtverket förslaget i den del förslaget innebar att myndighetens beslut blev omedelbart verkställbara och myndigheten därmed skulle få möjlighet att hantera fordringar som allmänna mål i stället för enskilda mål. Tillväxtverket angav samtidigt att delar av förslaget krävde funktioner och kompetens som Tillväxtverket saknade och som det skulle ta alltför lång tid att bygga upp internt. Tillväxtverket ansåg därför att det var av yttersta vikt att myndigheten fick lagstöd för att kunna använda andra myndigheter i hanteringen av betalningar och anstånd.

Regeringen bedömde att lagändringen var angelägen men att möjligheten att dela upp hanteringen mellan olika myndigheter, som Tillväxtverket föreslagit, behövde analyseras vidare. Något förslag om omedelbar verkställighet lämnades därför inte i lagrådsremissen. I propositionen anförde regeringen att frågan skulle beredas vidare i Regeringskansliet och att regeringen har för avsikt att återkomma i denna fråga (prop. 2020/21:83 s. 42–44).

Under den fortsatta beredningen av frågan har Tillväxtverket presenterat en lösning vad gäller hanteringen av bl.a. betalningar och anstånd som följer med en övergång till omedelbart verkställbara beslut. I korthet innebär lösningen att Tillväxtverket tar hjälp av Kammarkollegiet för den administrativa hanteringen av ärendena samtidigt som all myndighetsutövning ligger kvar hos Tillväxtverket som beslutande myndighet. Något lagstöd för en sådan uppdelning bedöms därför inte längre vara nödvändig och någon ytterligare beredning för att utreda den frågan är därför inte längre aktuell.

Förslaget avser ändringar i lagen om stöd vid korttidsarbete som är avsedda att gälla utan tidsbegränsning och regler som är tänkta att gälla även vid andra ansökningar om stöd vid korttidsarbete än de som föranleds av pandemin. Det är fråga om regler som påverkar enskilda i stor utsträckning och som kommer att kräva särskilda överväganden vid beslutsfattandet. Hur sådana regler bör utformas bör bli föremål för en beredningsprocess som uppfyller sedvanliga krav på en sådan process (jfr Lagrådets yttrande den 14 januari 2021 över förslagen i lagrådsremissen Stöd vid korttidsarbete i vissa fall, prop. 2020/21:83, bilaga 4). Mot denna bakgrund görs bedömningen att förslaget, som tidigare remitterades under en förkortad remisstid på två veckor, bör remitteras på nytt.

4 Besluts verkställbarhet

Förslag: Beslut som Tillväxtverket fattar enligt lagen om stöd vid korttidsarbete ska gälla omedelbart.

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket, ska Tillväxtverket skyndsamt besluta att återkräva beloppet.

Beslutet om återkrav ska innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Senaste betalningsdag ska bestämmas till den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav. Om det finns särskilda skäl, får Tillväxtverket besluta att betalningen ska göras senast en annan dag.

Om Tillväxtverket beslutar om återkrav, ska ränta tas ut enligt räntelagen. Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl.

Om Tillväxtverket har beslutat om återkrav eller ränta, får annat stöd som betalas ut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kvittas mot skulden.

Skälen för förslaget: För beslut som fattas av Tillväxtverket enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete gäller bestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900). Av 35 § förvaltningslagen framgår bl.a. att ett beslut som får överklagas inom en viss tid får verkställas när överklagandetiden har gått ut, om beslutet inte har överklagats. I vissa fall får dock ett beslut alltid verkställas omedelbart, t.ex. om beslutet gäller endast tillfälligt eller om kretsen av dem som har rätt att överklaga är så vid eller obestämd att det inte går att avgöra när överklagandetiden går ut. En myndighet får även verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild, att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs eller någon annan omständighet.

Mot bakgrund av behovet av att kunna betala ut stödet vid korttidsarbete så snabbt som möjligt måste regleringen av ärendehanteringens ge Tillväxtverket förutsättningar att så skyndsamt som möjligt efter att beslutet fattats betala ut stödet.

För att säkerställa att beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete följs finns det vidare skäl som talar för att sådana beslut alltid ska gälla omedelbart. I avsnitt 6 föreslås att beslut om återbetalning ska kunna verkställas som en exekutionstitel. Om det föreskrivs att beslutet gäller omedelbart är det en sådan särskild föreskrift som innebär att verkställighet får ske innan beslutet har vunnit laga kraft (3 kap. 23 § andra stycket utsökningsbalken). En sådan ordning kan antas leda till en bättre kontrolleffektivitet eftersom obetalda återkrav då kan överlämnas till Kronofogdemyndigheten och bli föremål för verkställighet snabbare än om beslutet först måste vinna laga kraft. En viktig faktor för ett effektivt förfarande vid återkrav är att tiden från det att en fordran fastställs till dess att den kan överlämnas för indrivning är kort. Risken för utebliven betalning ökar även med tiden, eftersom risken för att den betalnings-

skyldige saknar tillgångar eller försätts i konkurs ökar över tid. Det förhållandet att beslut om återkrav gäller omedelbart bedöms även fungera som ett mildt påtryckningsmedel för att bidra till en hög grad av regelefterlevnad. En hög grad av regelefterlevnad är viktig, inte minst med tanke på de avsevärda belopp stödet vid korttidsarbete omfattar. Bestämmelser som kan leda till en hög grad av regelefterlevnad är dessutom viktiga för acceptansen av stödet i stort. Övervägande skäl talar därför för att Tillväxtverkets beslut bör gälla omedelbart.

För att uppnå syftet att återkraven hanteras på ett effektivt sätt och för att öka förutsebarheten för enskilda bör frågan om att beslut om återkrav ska gälla omedelbart regleras särskilt i lagen om stöd vid korttidsarbete. Eftersom Tillväxtverkets beslut om återkrav föreslås vara en sådan exekutionstitel som får ligga till grund för verkställighet enligt utsökningsbalken, utgör den bestämmelse som nu föreslås dessutom en sådan särskild föreskrift som innebär att verkställighet enligt utsökningsbalken får ske innan beslutet har vunnit laga kraft (3 kap. 23 § andra stycket utsökningsbalken).

Som framgår ovan kan det ifrågasättas om det behöver särregleras att även gynnande beslut om beviljande av stöd ska gälla omedelbart. Av tydlighetsskäl bör samtliga beslut som Tillväxtverket fattar enligt lagen gälla omedelbart. Därmed kommer det inte råda någon tvekan om att även beslutat stöd ska kunna betalas ut direkt.

Regler om återkrav finns i 7 och 8 §§ i förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. I denna promemoria föreslås att lagen om stöd vid korttidsarbete kompletteras med ett flertal bestämmelser rörande bl.a. verkställighet av beslut om återkrav. Det är därför av systematiska skäl lämpligt att dessa bestämmelser i förordningen i sin helhet tas in i lagen. Det bör därför i lagen om stöd vid korttidsarbete tas in bestämmelser om att Tillväxtverket skyndsamt ska besluta att återkräva belopp om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket. Ett beslut om återkrav ska innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Att ett beslut om återkrav föreslås gälla omedelbart innebär inte att beslutet måste verkställas omgående. Det föreslås därför att en bestämmelse om betalningsfrist införs. Betalning bör göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav.

Det bör vidare tas in bestämmelser om att ränta ska tas ut enligt räntelagen (1975:365). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl.

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig eller skyldig att betala ränta, får annat stöd som betalas ut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kvittas mot skulden.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av tre nya paragrafer, 31 a, 31 b och 37 a §§, samt en ändring i 2 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

5 Avbetalning och anstånd

Förslag: Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav om återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren, det av någon anledning framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen, eller ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna. Ett sådant avtal är inte ett beslut som får överklagas.

Vid återkrav ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Tillväxtverket får återkalla ett anstånd som beviljats eller sätta ned anståndsbeloppet om förhållandena har ändrats väsentligt sedan anståndet beviljades, företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet, eller det finns andra särskilda skäl.

Tillväxtverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Ett sådant beslut får inte överklagas.

Skälen för förslaget

I avsnitt 4 föreslås att Tillväxtverkets beslut ska gälla omedelbart. I sammanhanget bör också rättssäkerheten för enskilda beaktas. Ett beslut som gäller omedelbart innebär att enskildas skyldighet att betala återkrävt belopp gäller trots att beslutet överklagas. Den enskildes möjligheter att överklaga påverkas dock inte. Bestämmelser om omedelbar verkställighet bör därför kombineras med bestämmelser om avbetalning och anstånd.

Avbetalning

Återkrav kan komma att uppgå till stora belopp. Dessutom kan Tillväxtverket besluta om återkrav även i de fall ett företag inte har förfarit felaktigt. Det kan till exempel röra sig om återkrav som grundas på en avstämning av preliminärt stöd. Vissa arbetsgivare som har fått beslut om återkrav kommer inte att vilja överklaga dessa, t.ex. då återkraven är berättigade med anledning av att förhållandena i ett visst avseende ändrats. Med anledning av stödets särskilda karaktär och ett företags behov av att få möjlighet till återhämtning efter sådana allvarliga ekonomiska svårigheter som är en förutsättning för att få stöd, bör det därför, till skillnad mot vad som gäller vid betalning av skatter och avgifter men i likhet med vad som gäller för omställningsstödet, även finnas en möjlighet för Tillväxtverket att i det enskilda fallet träffa avtal om en avbetalningsplan. En sådan avbetalningsplan bör vara möjlig att träffa om det skulle medföra betydande skadeverkningar för företaget, eller det annars framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen. Betydande skadeverkningar kan bl.a. anses föreligga om den återbetalningsskyldiga arbetsgivaren skulle tvingas sälja ekonomiskt betydelsefull egendom. Sådan egendom kan vara fastigheten där

arbetsgivarens verksamhet bedrivs och som är nödvändig för företagets fortlevnad. En avbetalningsplan bör även kunna träffas om det av någon annan anledning skulle framstå som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen. Det är upp till Tillväxtverket att bedöma om det finns grund för att träffa avtal om avbetalning.

I likhet med vad som gäller för omställningsstödet bör det också finnas en möjlighet att träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av utbetalt stöd vid korttidsarbete om uppskovet ger ett bättre ekonomiskt utfall än om verkställighetsåtgärder vidtas. Det bör därför vara möjligt att träffa avtal om avbetalning av ett återkrav om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

En förutsättning för att Tillväxtverket ska träffa avtal om en avbetalningsplan bör vara att företaget bedöms ha möjlighet att fullfölja planen. Avbetalningsmöjligheten bör tillämpas generöst i de fall ett företag inte medvetet har förorsakat att stödet utbetalats felaktigt. Det kan till exempel avse förhållanden som inte var kända vid tidpunkten för ansökan men som senare har föranlett ett helt eller delvis återkrav. En avbetalningsplan bör dock inte kunna komma i fråga om systemet har missbrukats. Förutsättningarna för avbetalning motsvarar de som gäller för omställningsstöd enligt 18 § lagen (2020:548) om omställningsstöd (se prop. 2019/20:181 s. 59–61).

Ett avtal om en avbetalningsplan bör kunna hävas om det skulle komma fram omständigheter som gör att de ursprungliga övervägandena inte längre gäller. Som exempel på sådana omständigheter kan nämnas att betalning inte sker enligt planen, oriktiga uppgifter har lämnats när avbetalningsplanen upprättades, misstanke om ekonomisk brottslighet uppkommer, den betalningsskyldiga brister i sin informationsskyldighet eller avsevärt förbättrad betalningsförmåga inträder. Då arbetsgivarens återbetalningsskyldighet för det belopp som ännu inte betalats tillbaka kvarstår efter hävningen, är det lämpligt att i avbetalningsplanen ange de närmare villkoren för hur återbetalningen ska ske.

Tillväxtverkets beslut om att ingå avtal om avbetalningsplan eller häva ett sådant avtal bör inte kunna överklagas. Sådana åtgärder är inte ett uttryck för Tillväxtverkets myndighetsutövning utan är en åtgärd som Tillväxtverket får vidta i sin roll som borgenär (jfr prop. 2019/20:181 s. 73 och 74).

Anstånd

Anstånd bör kunna beviljas efter ansökan av arbetsgivaren om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Skälet till tveksamheten kan vara ett överklagande. Varje initiativ som väcker frågan om hur mycket som i slutändan ska betalas tillbaka omfattas av ordalydelsen. Med begreppet ”tveksamt” avses att det bör vara minst lika sannolikt att hela eller delar av återkravet kommer att kvarstå som att det kommer att sättas ned. Det behöver dock inte väga helt jämnt för att anstånd ska beviljas, utan anstånd får även beviljas om sannolikheten för att det inte blir någon nedsättning av återkravet väger över något. Däremot bör anstånd inte beviljas om det är troligt att återkravet kommer att kvarstå. Det är upp till Tillväxtverket att bedöma om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Om förutsättningarna för anstånd

är uppfyllda ska anstånd beviljas. Anståndstiden får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet. Det innebär att tiden vid ett överklagande räknas från dagen för förvaltningsdomstolens dom.

När anstånd har beviljats med anledning av att det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas bör Tillväxtverket kunna återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet om förhållandena har ändrats väsentligt sedan anstånd beviljades, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl.

På motsvarande skäl som anges ovan under avsnittet om avbetalningsplan, och som också gäller för omställningsstödet, bör det även vad gäller korttidsstödet införas en möjlighet för Tillväxtverket att bevilja anstånd om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Tillväxtverket ska i dessa fall avgöra om det är till fördel för staten eller inte att bevilja anstånd (se prop. 2010/11:165 s. 1043 och 1044.). I en sådan situation bör Tillväxtverket grunda sitt beslut om anstånd helt utifrån vad som är till fördel för det allmänna. Ett sådant beslut bör inte gå att överklaga (jfr 67 kap. 5 § SFL). På motsvarande sätt som gäller för anstånd som meddelas på denna grund enligt SFL bör det alltid anges i beslutet att anståndet kan komma att återkallas om det skulle framkomma omständigheter som gör att anståndet inte längre kan anses vara till fördel för det allmänna (se prop. 2010/11:165 s. 1044). Samma omständigheter som framförts som exempel på skäl för att upphäva en ingången avbetalningsplan ska gälla även vid upphävande av anstånd som medgetts till förmån för det allmänna. Tillväxtverket bör även ha möjlighet att återkalla ett sådant anstånd eller sätta ned anståndsbeloppet. Denna möjlighet bör föreligga om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl.

Bestämmelserna om anstånd motsvarar delvis de som gäller för omställningsstöd enligt 19 § lagen om omställningsstöd (se prop. 2019/20:181 s. 61 och 62).

Lagförslag

Förslaget medför införandet av tre nya paragrafer, 31 c–31 e §§, samt ändringar i 2 och 38 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete.

6 Indrivning, verkställighet och preskription

Förslag: Om ett återkrav av stöd vid korttidsarbete inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Om det finns särskilda skäl, får Tillväxtverket avstå från att lämna en fordran för indrivning eller lämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat.

Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Om en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen för tiden efter överlämnandet och driva in den.

En arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som ska tillgodoföras får inte överlätas innan beloppet kan betalas ut. En arbetsgivares fordran får dock utmätas trots att den inte får överlätas. Utmätning får dock göras först efter det att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Bestämmelserna i utsökningsbalken om vad som ska undantas med hänsyn till gäldenärens behov tillämpas inte vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska betalas ut.

En fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete ska vid tillämpning av lagen om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen.

Skälen för förslaget: En förutsättning för att Tillväxtverkets efterkontroll av utbetalningar av stöd vid korttidsarbete ska vara effektiv är att det finns tillgängliga rättsmedel för att säkerställa att ett beslutat återkrav av stöd vid korttidsarbete betalas. Om betalning inte har skett i rätt tid ska Tillväxtverket därför överlämna fordran till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Tillväxtverkets beslut om återkrav föreslås vidare få verkställas enligt utsökningsbalken. Tillväxtverket bör dock ha möjlighet att avstå från att överlämna sådana fordringar till indrivning om det finns särskilda skäl.

Ett sådant skäl att avvakta med att lämna fordran för indrivning kan vara att det finns en ansökan om anstånd som ännu inte har avgjorts och det finns skäl som talar för att anstånd kan komma att medges. Även när ett beslut att inte medge anstånd har överklagats bör det finnas utrymme för att avvakta. När Skatteverket övertog de offensiva borgenärsuppgifterna från Kronofogdemyndigheten angavs som ett ytterligare exempel på när det kunde finnas skäl för att avvakta med överlämnande för indrivning att en ackordsuppgörelse övervägs (prop. 2006/07:99 s. 41).

Det bör även finnas möjlighet att lämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat. Om det är fara i dröjsmål därför att den återbetalningsskyldige är i färd med att göra sina tillgångar oåtkomliga för exekution kan det finnas skäl att överlämna fordringen för indrivning även om den återbetalningsskyldige inte har uppmanats att betala beloppet (prop. 2010/11:165 s. 1183 och prop. 1996/97:100 s. 628).

Vid indrivningen gäller lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar, vilket bland annat innebär att Kronofogdemyndigheten ansvarar för vissa borgenärsuppgifter. Kronofogdemyndigheten behöver därför skyndsamt underrättas om anstånd med betalning medges eller om fordringen betalas för att förhindra att indrivning sker för belopp som inte är verkställbara.

Enligt 3 kap. 23 § utsökningsbalken får ett beslut inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft om det inte är särskilt föreskrivet. En sådan föreskrift föreslås i 37 a § lagen om ändring i lagen om stöd vid korttidsarbete där det föreskrivs att beslut enligt lagen gäller omedelbart (se avsnitt 4). Tillväxtverket måste därför inte delge beslutet för att en obetald fordran ska kunna lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Om en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen för tiden efter överlämnandet och driva in den. Räntan ska beräknas dag för dag, dvs. utan sådan kapitalisering som sker vid underskott på skattekontot.

Det är vidare lämpligt att arbetsgivarens fordran på stöd vid korttidsarbete inte ska få överlätas innan beloppet kan betalas ut på motsvarande sätt som gäller för skatter och avgifter enligt 71 kap. 2 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244).

En fordran på stöd vid korttidsarbete får utmätas först efter det att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Om staten har en motfordran avseende skatter, avgifter, böter, viten m.m., och om motfordringen är registrerad för indrivning i utsökningsregistret kan avräkning därför ske innan stöd vid korttidsarbete betalas ut.

Regler om registrering av fordringar för indrivning i utsökningsregistret finns i 12 § indrivningsförordningen. Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken om vad som ska undantas med hänsyn till gäldenärens behov ska inte tillämpas vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska utbetalas.

Vidare föreslås att en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som påförts enligt skatteförfarandelagen. Enligt 3 § tredje stycket räknas den femåriga preskriptionstiden därför från den tidpunkt när fordringen överlämnades till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Indrivet belopp ska redovisas mot inkomsttitel på statens budget.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av sju nya paragrafer, 39–45 §§, i lagen om stöd vid korttidsarbete.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: De nya bestämmelserna träder i kraft den 15 november 2021 och tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: De nya bestämmelserna bör träda i kraft så snart som möjligt. Bestämmelserna bör därför träda i kraft den 15 november 2021. Bestämmelserna bör tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

8 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Syfte och alternativa lösningar

Förslaget om omedelbar verkställighet syftar dels till att säkerställa att beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete följs, dels att underlätta Tillväxtverkets hantering av fordringar och möjliggöra en mer effektiv hantering av återkrav. En viktig faktor för ett effektivt förfarande vid återkrav är att tiden från det att en fordran fastställs till dess att den kan överlämnas för indrivning är kort. Förslaget innebär ökad kontroll-effektivitet eftersom obetalda återkrav kan överlämnas till Kronofogdemyndigheten och bli föremål för verkställighet snabbare än om återkravet först måste vinna laga kraft. Det finns inga alternativa lösningar för att uppnå de syften som nämnts ovan. Att inte göra någon förändring alls skulle innebära att dagens situation kvarstår, vilket innebär sämre kontrolleffektivitet och sämre möjligheter att återkräva felaktigt utbetalt stöd.

Effekter för företagen

I dagsläget fattar Tillväxtverket ett beslut om återkrav. Stödmottagaren förväntas därefter betala in det fastställda beloppet. Det är bara om fordran är obetald efter förfalldagen som det blir aktuellt med delgivning och andra åtgärder i syfte att återkravet ska betalas. Med förslaget förändras situationen endast för de företag som inte betalar in begärt belopp i tid.

De företag som inte betalar i tid påverkas i så mån att fordran kan lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning direkt efter förfalldagen. Det innebär att det inte längre blir möjligt att få en frist med betalning eller undkomma indrivningsåtgärder genom att hålla sig undan delgivning. Förändringen innebär ingen ökad administrativ börda för företagen.

För de företag som erhåller ett felaktigt återkrav bedöms förslaget inte innebära någon påtagligt ökad risk för negativa konsekvenser. Den

enskilda arbetsgivaren har fortfarande möjlighet att överklaga beslutet om återkrav och kan även beviljas anstånd med betalningen.

Genom att försvara för oseriösa företag att utnyttja systemet kan förslaget också bidra till att en mer rättvis konkurrens uppstår på marknaden, även om den snedvridande effekten av oseriösa företag i dagsläget inte ska överdrivas.

I och med att systemet med stöd vid korttidsarbete varit i bruk under kort tid råder stor osäkerhet om hur många företag som årligen kommer att påverkas av det aktuella förslaget. Under 2020 har ca 74 000 företag beviljats stöd vid korttidsarbete. De nya bestämmelserna förväntas dock träda i kraft vid mer normala ekonomiska förhållanden och vid den normala utformningen av stöd vid korttidsarbete, där statens stöd motsvarar en tredjedel av kostnaden för det nedsatta stödet i stället för 75 procent. Därför förväntas antalet årligen berörda företag i genomsnitt vara betydligt lägre. I proposition (2019/20:132) uppskattades att ca 200 företag per år kan förväntas kvalificera sig för och uppbära stöd vid korttidsarbete vid en balanserad konjunktur (d.v.s. när ekonomin varken befinner sig i hög- eller lågkonjunktur). Givet att 50 procent av dessa skulle bli aktuella för återbetalning och antagandet att 10 procent av dessa inte betalar i tid, berörs ca 10 stycken företag.

Det saknas i dagsläget uppgifter om utbetalt stöd uppdelat på företagsstorlek, det är därför inte möjligt att säga något om hur många små kontra större företag som förväntas påverkas av förslaget. När det gäller uppdelning på bransch, återfinns så här långt flest antal företag med beviljat stöd inom Verksamheter inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Handel respektive inom Hotell och restaurangverksamhet. Det är dock osäkert om företag i dessa branscher i första hand kommer att påverkas av det aktuella förslaget.

Ingen särskild hänsyn bedöms behövas tas till små företag vid reglernas utformning då reglerna är generella och påverkar stora och små företag på samma sätt. Förslaget bedöms inte påverka företagen på några andra sätt än vad som anges i konsekvensanalysen.

Effekter för myndigheter och domstolarna

Effekter för Tillväxtverket

Tillväxtverket prövar ansökningar om godkännande för stöd vid korttidsarbete samt preliminärt stöd och sköter även i övrigt handläggningen av bl.a. anmälningar om avstämning och beslutar om slutligt stöd enligt det permanenta och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete. Tillväxtverket ska även utöva tillsyn och kontroll. Inom ramen för handläggningen av stöd vid korttidsarbete fattar Tillväxtverket också beslut om återkrav. Som anges ovan beräknas ca 10 företag påverkas av förslaget om omedelbar verkställighet vid en balanserad konjunktur.

Förslaget förväntas på sikt leda till en kostnadsbesparing för Tillväxtverket eftersom dagens mer tidskrävande process för indrivning av återkrav kan undvikas. Initialt uppstår dock tillkommande kostnader för hanteringen av förslaget. Kostnaderna föranleds bl.a. av ett behov av systemutveckling och ytterligare utbildning av personal. Några särskilda

informationsinsatser bedöms inte behövas. De ökade kostnader som detta kommer medföra kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för Kronofogdemyndigheten

Förslaget innebär att obetalda återkrav kan överlämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning utan att beslutet har fått laga kraft. Det kan antas att ett antal beslut om återkrav kommer att överlämnas. Den ökade kostnaden kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för Skatteverket

När en fordran till följd av återkrav av stöd vid korttidsarbete överlämnats till Kronofogdemyndigheten för verkställighet kommer den handläggas som ett s.k. allmänt mål. I och med att Tillväxtverkets fordringar på återkrav blir direkt verkställbara kommer Skatteverket hantera borgenärsuppgifter avseende dessa fordringar i enlighet med vad som anges i lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter. De åtgärder som Skatteverket därmed ansvarar för är att

- besluta om ackord,
- besluta om nedsättning av fordran,
- vara borgenärsföreträdare vid skuldsanering och F-skuldsanering,
- ansöka om konkurs, likvidation och företagsrekonstruktion,
- vara borgenärsföreträdare vid konkurser och företagsrekonstruktioner,
- föra talan om betalningsansvar för annans skulder till det allmänna, och
- begära att en boutredningsman ska utses.

Detta innebär att det är Skatteverkets ansvar att vidta nämnda åtgärder för Tillväxtverkets fordringar på återkrav när dessa lämnats för verkställighet hos Kronofogdemyndigheten. Utöver de ovan nämnda uppgifterna kommer Tillväxtverkets restförda fordringar på återkrav att ingå i Skatteverkets s.k. borgenärsarbete på samma sätt som många andra debiterande myndigheters fordringar.

Förslaget förväntas endast innebära mindre kostnadsökningar för Skatteverket, vilka kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Beslut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller även beslut om återkrav och anstånd med betalning. Domstolsverket har för 2020 redovisat 1 692 inkomna mål till förvaltningsrätterna och 80 mål till kammarrätterna med anledning av beslut av Tillväxtverket enligt lagen om stöd vid korttidsarbete (måltyp 2235). Förslaget förväntas innebära en viss ökning av antalet överklaganden när besluten om återkrav blir omedelbart verkställbara. Förändringen kan dock endast i begränsad omfattning antas ge upphov till en ökad måltillströmning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. De ökade kostnader som detta kommer medföra kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för de allmänna domstolarna

Möjligheten att överklaga Kronofogdemyndighetens beslut kan antas medföra en viss ökad måltillströmning till de allmänna domstolar som handlägger överklaganden i utsökningsmål. Måltillströmning bedöms dock bli begränsad och kostnaderna kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några offentligfinansiella effekter. Förslaget bedöms inte heller ha några effekter för sysselsättning, enskilda, den ekonomiska jämställdheten, inkomstfördelningen eller miljön.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

2 §

I paragrafen anges lagens innehåll.

En följdändring görs genom tillägg av fem *nya strecksatser* med anledning av att det införs tretton nya paragrafer, 31 a–31 e, 37 a och 39–45 §§, om återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar, avbetalningsplan och anstånd, besluts verkställbarhet, indrivning och verkställighet, förbud mot överlåtelse respektive preskription.

31 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om återkrav och ränta i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av *första stycket* framgår att om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket, ska Tillväxtverket skyndsamt besluta att återkräva beloppet.

Enligt *andra stycket* ska beslutet om återkrav innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Senaste betalningsdag ska bestämmas till den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav. Tillväxtverket får om det finns särskilda skäl besluta att betalningen ska göras senast en annan dag. Som exempel på ett sådant särskilt skäl kan nämnas att Tillväxtverket ska kunna överlämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat för att tillförsäkra det allmänna betalning om det är fara i dröjsmål.

I *tredje stycket* anges att om Tillväxtverket beslutat om återkrav enligt första stycket, ska ränta tas ut enligt räntelagen (1975:635). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl. Ett sådant skäl kan till exempel

vara att en felaktig utbetalning av stöd vid korttidsarbete beror på ett misstag hos Tillväxtverket. Det är inte en förutsättning för eftergift att arbetsgivaren begär detta. Tillväxtverket är således oförhindrat att på eget initiativ pröva frågan om eftergift.

Paragrafen motsvarar delvis 7–8 §§ förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

31 b §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om kvittning i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av paragrafen framgår att om Tillväxtverket beslutat om återkrav eller ränta får annat stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt denna lag kvittas mot skulden.

Paragrafen motsvarar delvis 8 § förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

31 c §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om avbetalning i fråga om återkrav av stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av paragrafen framgår att Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av stöd om återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren (*första punkten*), det av någon annan anledning framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfalldagen (*andra punkten*) eller ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna (*tredje punkten*). Ett avtal antas vara till fördel för det allmänna om uppskovet ger ett bättre ekonomiskt utfall för det allmänna än om verkställighetsåtgärder vidtas omedelbart.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

31 d §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om anstånd med betalning av återkrav i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av *första stycket* framgår att vid återkrav ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Enligt *andra stycket* får Tillväxtverket också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Ett sådant beslut får inte överklagas. Se även kommentaren till 38 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

31 e §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när Tillväxtverket får återkalla ett anstånd med betalning av återkrav eller sätta ned anståndsbeloppet.

Av paragrafen framgår att om förhållandena har ändrats väsentligt sedan anståndet beviljades (*första punkten*), företaget har lämnat felaktiga

uppgifter som legat till grund för anståndet (*andra punkten*) eller det finns andra särskilda skäl (*tredje punkten*), får Tillväxtverket återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet. Exempel på att förhållandena har ändrats väsentligt kan vara att det inte längre är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas eller att tidigare betalningssvårigheter har lösts. Det förhållandet att arbetsgivaren har lämnat felaktiga uppgifter kan utgöra ett särskilt skäl.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

37 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om besluts verkställbarhet.

Av paragrafen framgår att beslut som Tillväxtverket fattar gäller omedelbart. Laga kraft krävs därför inte för att besluten ska bli gällande, vilket t.ex. betyder att delgivning inte behövs. Om beslutet avser ett återkrav av stöd vid korttidsarbete gäller skyldigheten att betala enligt beslutet även om beslutet överklagas. Att ett beslut om återkrav gäller omedelbart betyder i normalfallet inte att den som beslutet gäller omgående måste betala fordran för att undvika indrivning. Betalning ska göras senast den förfallodag som följer av beslutet om återkrav.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

38 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

Ändringen innebär att 31 c § och 31 d § andra stycket tas med i uppräknningen över vilka beslut som inte får överklagas. Se även kommentaren till de paragraferna.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

39 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när en fordran på återkrav av stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket ska överlämnas för indrivning.

I paragrafen anges när en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete ska lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning och en upplysning om att bestämmelser om indrivning finns lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Innan en fordran får lämnas för indrivning ska den betalningsskyldige enligt indrivningsförordningen (1993:1229) ha uppmanats att betala fordringen. Ett beslut om återkrav ska enligt 31 b § innehålla uppgift om när betalning ska ske. Tillväxtverkets underrättelse om beslutet innebär därför att en sådan betalningsuppsmaning som avses i indrivningslagen har skett. Indrivningsförordningen innebär också bland annat att Tillväxtverket skyndsamt ska underrätta Kronofogdemyndigheten om fordringen har betalats, satts ned eller fallit bort eller om anstånd har beviljats med betalningen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

40 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när Tillväxtverket får avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning eller avvika från bestämmelserna om överlämnande för indrivning.

Paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 70 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Om förutsättningarna för att lämna en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete till Kronofogdemyndigheten för indrivning är uppfyllda är Tillväxtverket som regel skyldigt att göra det. Tillväxtverket ges i denna bestämmelse möjlighet att avvika från bestämmelserna om överlämnande för indrivning genom att avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning (*första punkten*). Ett särskilt skäl för att avstå kan vara att en ansökan om anstånd inte har behandlats och det finns skäl som talar för att anstånd kan komma att medges. Ett annat skäl för att inte överlämna en fordran kan vara att en avbetalningsplan övervägs.

Tillväxtverket ges också en möjlighet att avvika från bestämmelserna om överlämnande för indrivning genom att lämna en fordran för indrivning innan förfallodagen har inträffat (*andra punkten*). Det kan bli aktuellt om den återbetalningsskyldige är i färd med att göra sina tillgångar oåtkomliga för exekution och det därför uppstår fara i dröjsmål.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

41 §

I paragrafen, som är ny, anges att verkställighet enligt utsökningsbalken får ske vid indrivning.

I paragrafen anges att verkställighet enligt utsökningsbalken får ske vid indrivning. Beslut enligt lagen gäller omedelbart enligt 37 a §. Ett överklagande påverkar alltså inte skyldigheten att betala enligt ett beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete. Bestämmelsen om omedelbar verkställbarhet innebär också att en begäran om indrivning och verkställighet enligt utsökningsbalken får ske oberoende av om beslutet har fått laga kraft (se 3 kap. 23 § andra stycket andra meningen utsökningsbalken).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

42 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om beräkning av ränta när en fordran på återkrav av stöd som har beslutats efter godkännande av Tillväxtverket har lämnats för indrivning.

I paragrafen regleras att räntan för tiden efter det att en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning ska beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Räntan ska beräknas dag för dag, dvs. utan sådan kapitalisering som sker vid underskott på skattekontot. Det är Kronofogdemyndigheten som ska beräkna denna ränta och driva in den.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

43 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om överlåtelse av en arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 71 kap. 2 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) och innehåller en bestämmelse om att en arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som ska tillgodoföras enligt 7 § inte får överlåtas innan den kan utbetalas. Därigenom hindras

den som har skulder hos Kronofogdemyndigheten från att överlåta en fordran på stöd vid korttidsarbete och därigenom undgå utmätning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

44 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om utmätning av en arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Paragrafen motsvarar 71 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). En fordran på stöd vid korttidsarbete som inte får överlåtas enligt 43 § får ändå utmätas. Därigenom kan fordringar som finns hos Kronofogdemyndigheten betalas innan arbetsgivaren kan använda ett eventuellt överskott till något annat.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

45 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om preskription.

Av paragrafen framgår att en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). Enligt huvudregeln gäller en preskriptionstid på fem år. För fordringar påförda enligt skatteförfarandelagen räknas dock preskriptionstiden från den tidpunkt när de överlämnades till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Övervägandena finns i avsnitt 6.